

Dětský domov a Školní jídelna, příspěvková organizace
Lipová u Šluknova 417, 407 81 Lipová u Šluknova
Tel.: 412 391 322, fax.: 412 391 714, e-mail.: ddlip@interdata.cz
IČ: 0041074

**DOMÁCÍ VNITŘNÍ ŘÁD
DĚTSKÉHO DOMOVA A ŠKOLNÍ JÍDELNY,
příspěvková organizace**

**V Lipové u Šluknova
dne 1. dubna 2009**

**Mgr. Leoš Moravec
ředitel dětského domova**

DOMÁCÍ ŘÁD OBSAHUJE

- I. Charakteristika a struktura zařízení**
- II. Postup při přijímání, přemísťování a propouštění dětí**
- III. Organizace výchovně vzdělávacích činností v zařízení**
- IV. Organizace péče o děti v zařízení**
- V. Práva a povinnosti dětí**
- VI. Práva a povinnosti osob odpovědných za výchovu**
- VII. Úhrada nákladů na péči o děti v zařízení**
- VIII. Bezpečnost a ochrana zdraví**
- IX. Přílohy**

I. Charakteristika a struktura zařízení

Dětský domov Lipová je nejsevernější dětský domov v České republice. K nejsevernějšímu bodu hranice ČR je to cca 10km. Obec Lipová se nachází ve šluknovském výběžku na silnici ze Šluknova do Dolní Poustevny.

Dětský domov je zařízením pro výkon ústavní výchovy, které plní zejména úkoly výchovné, vzdělávací a sociální. Účelem dětského domova je zajišťovat péči o děti s nařízenou ústavní výchovou, které nemají závažné poruchy chování. Tyto děti se vzdělávají ve školách, které nemusí být součástí dětského domova. Dětský domov pečuje o děti a mládež ve věku od 3 do 18 let nejdéle však do doby ukončení přípravy na budoucí povolání. Život dětí je organizován na základě plánu práce a dále pak podle psychologických, hygienických, kulturně-společenských a morálních zásad. Je plně pečováno o tělesný a duševní rozvoj dítěte. Je chráněno jeho zdraví a je vynaložena snaha, aby bylo dítě pro život co nejlépe připraveno.

Zřizovatelem našeho DD je KÚ Ústí nad Labem.

Název zařízení: Dětský domov a Školní jídelna, Lipová u Šluknova 417
příspěvková organizace, IČ: 00412074

Adresa: Dětský domov a Školní jídelna, Lipová u Šluknova 417, 40781.

Telefon: 412 391 322,

FAX: 412 391 714

Organizační schéma: viz strana 24

Struktura dětského domova:

Dětský domov je situován do hlavní budovy, v jejíž části sídlí i místní základní škola (1. - 5. ročník) a do dvou rodinných domků - vše v jednom areálu.

Kapacita DD Lipová je 56 dětí. Dětský domov je zařízení s nepřetržitým provozem a je rodinného typu. Základní organizační jednotkou domova je rodinná skupina (RS).

V domově máme sedm rodinných skupin. Pět rodinných skupin je v hlavní budově a dvě RS jsou umístěny v rodinných domcích. Rodinná skupina je sestavena z 6-8 dětí heterogenního a věkově různorodého složení. Každou rodinnou skupinu vedou dva pedagogičtí pracovníci, kteří plně odpovídají za výchovnou činnost, plynulý a bezpečný chod jim přidělené RS. Pracují na základě ročního plánu a měsíčního plánu a vedou předepsanou dokumentaci. Pracují s programem rozvoje osobnosti dítěte (IPOR – *Individuální Plán Osobnostního Rozvoje*). Jejich povinnosti jsou jim dány náplní práce. Při své práci plně využívají své kvalifikace, forem a metod výchovné práce.

Organizační zajištění péče dětí v nočních hodinách zabezpečují pracovnice sociální péče. Na hlavní budově slouží vždy dvě pracovnice spolu. Na rodinných domcích slouží vždy jedna na každém domku zvlášť.

Součástí dětského domova je i školní jídelna s kapacitou 130 strážníků, která zabezpečuje kromě stravování dětí DD také stravování dětí základní a mateřské školy.

II.

Postupy při přijímání, přemísťování a propouštění dětí

Do dětského domova jsou přijímány děti ve věku od 3 do 18 let. Děti jsou umísťovány na základě rozhodnutí Dětského diagnostického ústavu v Liberci, U opatrovny 3. V případě nezbytné potřeby lze dítě mimořádně (dočasně) přijmout na základě vydání předběžného opatření prostřednictvím referátu sociálních věcí – odboru péče o dítě a se souhlasem DDÚ v Liberci.

Při přijímání dítěte sociální pracovníce převezme veškerou dokumentaci a dítě přejímá vychovatel, který zrovna vykonává službu.

Dítě přemísťuje do jiného dětského domova nebo do dětského domova se školou, popř. do výchovného ústavu Dětský diagnostický ústav v Liberci či v Praze. Toto přemístění je na základě vlastního podnětu nebo písemné žádosti dětského domova, kde je dítě umístěno, popř. na základě žádosti osob odpovědných za výchovu nebo žádosti dítěte nebo orgánu sociálně – právní ochrany dětí.

Při propouštění dítěte ze zařízení, při ukončení pobytu v DD, na základě ukončení ústavní výchovy soudním rozhodnutím, je dítě předáno do péče osoby zodpovědné za její další výchovu. Toto propouštění je realizováno po nabytí právní moci rozsudku o zrušení ústavní výchovy. Dále je to dáno na vědomí DDÚ a orgánu sociálně právní ochrany dítěte v příslušném místě trvalého pobytu.

Při propouštění dítěte ze zařízení po ukončení přípravy na budoucí povolání, nabytí zletilosti nebo pokud nebyla prodloužena ústavní výchova, se zařízení ve spolupráci s OSPOD snaží dítěti zajistit bydlení a pracovní zařazení. Dítěti je dána věcná pomoc ve formě výbavy a veškeré osobní ošacení dle šatního lístku.

Dále je dítěti i po opuštění zařízení poskytována poradenská pomoc při řešení tíživých životních situací.

Spolupráce s kompetentními orgány a institucemi:

Dětský diagnostický ústav Liberec
 Ostatní spádové diagnostické útvary – pouze se souhlasem DDÚ Liberec
 Orgány sociálně právní ochrany dětí
 Odbory sociálních věcí a zdravotnictví
 Okresní soudy

III.

Organizace výchovně vzdělávacích činností v zařízení

Každá rodinná skupina má své prostory, které jsou určeny k obývání a o které děti společně pečují. Vychovatelé vedou děti k šetrnému a hospodárnému zacházení se svěřeným majetkem a sami činí totéž. Za škody způsobené zanedbáním pracovních povinností zodpovídají hmotně vychovatelé (pokladní hotovost). Úmyslné poškození majetku dítětem je považováno za hrubou nedbalost a jsou z tohoto vyvozovány důsledky, které jsou projednávány v pedagogické radě.

Dětský domov zajišťuje pravidelnou docházku dětí do mateřské školy, základní školy, speciální základní školy, odborného učiliště a dalších vzdělávacích institucí. Příprava dětí na

vyučování je organizována vychovateli v dobu, která je stanovena denním režimem. Individuální příprava na vyučování je možná i mimo stanovenou dobu. Mimořádnou péči na přípravu k vyučování věnují pedagogičtí pracovníci u dětí prospěchově slabých nebo prospěchově zaostávajících. Za řádnou přípravu dětí na vyučování plně zodpovídá kmenový vychovatel.

Povinností každého kmenového vychovatele je zpracovávat program rozvoje osobnosti každého dítěte (IPOR). Tyto programy vyhotovují vychovatelé na základě programu rozvoje osobnosti, který je součástí komplexní diagnostické zprávy. Závažné problémy v osobnostním rozvoji dítěte konzultují s vedením zařízení. V programech osobnosti dítěte není opomenuta prognóza vývoje dítěte (dle soustavného pozorování dítěte v rodinné skupině) na další období.

Systém prevence sociálně patologických jevů:

V zařízení je zajišťována prevence sociálně-patologických jevů, jak výchovnými pracovníky, tak přímo primárními preventisty. Celková prevence spočívá v informovanosti dětí o jednotlivých sociálně – patologických jevech. Děti se zúčastňují i různých odborných přednášek. Neopomíjíme využívat preventivních prvků ke kvalitnímu využití volného času námi svěřených dětí – formou nabídky různorodých kroužků a zájmových aktivit.

Organizace zájmových činností:

U všech dětí je plně podporována zájmová činnost. Děti mají právo si zájmovou činnost vybrat samy podle svých zálib. Je možné, aby se děti zapojily do aktivit pořádaných :

- dětským domovem (v našem domově lze využít pestré nabídky různorodých kroužků)
- domem dětí (zájmové útvary)
- ZUŠ
- základními školami
- či jinými organizacemi

Výchovní pracovníci dbají na to, aby děti docházely pravidelně do zájmových aktivit, kam se přihlásily, a tím nenásilnou formou pěstují u dětí zodpovědnost.

Dále tato forma činnosti dětí předchází sociálně-patologickým jevům a jejich následkům.

Dětem je poskytován dostatek volného času k individuálním činnostem dle jejich vlastního zájmu.

IV.

Organizace péče o děti v zařízení

Zařazení do rodinných skupin je prováděno na základě Závěrečné komplexní diagnostické zprávy z DDÚ, dále pak je upřednostňováno to, aby sourozenci byli v jedné rodinné skupině, čímž je dosahováno udržení citové vazby mezi sourozenci.

Ubytování dětí:

Děti jsou ubytovány v samostatných bytových buňkách, které se skládají pro jednu rodinnou buňku z : - dvou až tří lůžkových pokojů

- obývacího pokoje
- kuchyně a jídelního koutu
- pracovny vychovatele
- sociálního zařízení

Materiální zabezpečení:

Rodinná skupina je zařizována a doplňována materiálně tak, aby byla na úrovni standardně vybaveného bytu.

Děti mají k dispozici hudebnu, keramickou dílnu s patřičným vybavením. Ze sportovního skladu mohou čerpat sportovní kola, kolečkové brusle, lyže, sáně, brusle, míče (fotbalové, basketbalové, volejbalové, nafukovací – do bazénu), tenisové rakety, badmintonové rakety, pingpongový stůl a další.

Pro jiné volnočasové aktivity jsou na rodinných skupinách k dispozici televizory, magnetofony, videa, DVD přehrávače a PC.

Ošacení je dětem zakupováno individuálně. Nově přijatým dětem se nakupuje dle potřeby. Učební pomůcky dostávají děti rovněž dle potřeby.

Finanční prostředky dětí:

Finanční prostředky dětí se skládají jednak z kapesného, jehož výše je stanovena dle věku Zákonem 109/2002 Sb., § 31 (u některých jedinců je toto jediný příjem) a jednak z výplaty za produktivní práci (učni). Některé děti mají ještě další příjmy – např. sirotčí důchod nebo dostávají peníze od rodičů či jiných příbuzných. V případě, že se jedná o pravidelné nebo vyšší příjmy, jsou dětem založeny vkladní knížky.

Vkladní knížky dětí jsou uloženy u sociální pracovnice a veškeré výběry finanční hotovosti pro potřeby dítěte jsou konzultovány s vedením dětského domova a kmenovým vychovatelem. Rovněž pobíráme na účet zařízení přídavky na dítě, které jsou plně využity ve prospěch těchto dětí. U zletilých dětí, které u nás zůstávají formou dohody se vztahují stejná práva a povinnosti, jako u dětí s nařízenou ústavní výchovou .

Systém stravování dětí:

Děti jsou stravovány dle platných stravovacích norem. Ve všední dny děti snídají ve společné jídelně, která se nachází v hlavní budově. Děti v rodinných domcích snídají na svých RS. Oběd je konzumován individuálně dle příchodu ze školy na jednotlivých rodinných skupinách. Odpolední svačina a večeře je podávána v jednotlivých rodinných skupinách. Každý den si děti společně s vychovatelem připravují odpolední svačinu a večeři. V sobotu si děti připravují společně se svými vychovateli celodenní stravu na svých RS.

Postup v případě útěku dítěte ze zařízení:

V případě pokud dítě svévolně opustí dětský domov za účelem útěku a není v zařízení do 19.00 hodin, službu konající vychovatel, kterému je dítě svěřeno v rodinné skupině, vyčká nejvíce dvě hodiny a posléze oznámí útěk řediteli dětského

domova a na místní oddělení Policie ČR, tj. vychovatel je povinen vyplnit tiskopis hlášení o útěku a přiložit fotografii dítěte (tiskopis je uložen na noční služebně v deskách společně s tiskopisy, které jsou určeny k odjezdům domů).

Je sepsán protokol a na základě tohoto protokolu je útěk oznámen příslušnému OSPOD a osobám odpovědným za výchovu.

Neprodleně druhý den hlásí tuto skutečnost sociální pracovníci, zástupkyni ředitele pro výchovu i v tom případě, že se dítě v pozdějších hodinách vrátilo. Zástupkyně pro výchovu vede o všech útěcích evidenci. Po návratu dítěte z útěku je s ním veden pohovor a z tohoto pohovoru jsou vyvozeny závěry a důsledky.

V. Práva a povinnosti dětí

Dítě má právo:

- a) na zajištění plného přímého zaopatření
- b) na rozvíjení tělesných, duševních a citových schopností a sociálních dovedností
- c) na respektování lidské důstojnosti
- d) na společné umístění se svými sourozenci v jednom dětském domově, nebrání-li tomu závažné okolnosti ve vývoji a vztazích sourozenců
- e) na vytváření podmínek pro dosažení vzdělání a pro přípravu na povolání v souladu s jeho schopnostmi, nadáním, potřebami a vlastní pílí
- f) na svobodu náboženství, při respektování práv a povinností osob odpovědných za výchovu usměrňovat dítě v míře odpovídající jeho rozumovým schopnostem
- g) být seznámeno se svými právy a povinnostmi
- h) účastnit se činností a aktivit zařízení organizovaných v rámci výchovného programu s výjimkou zákazu či omezení v rámci opatření ve výchově, stanovených tímto řádem
- i) Obracet se se žádostmi, stížnostmi a návrhy na ředitele a pedagogické pracovníky zařízení a požadovat, aby podání adresovaná příslušným státním orgánům, orgánům územní samosprávy a právníkům a fyzickým osobám, jsou-li pověřeny výkonem sociálně-právní ochrany, byla ze zařízení odeslána v následující pracovní den po jejich odevzdání pracovníkům zařízení, a to bez kontroly jejich obsahu
- j) Vyjádřit svůj názor na zamýšlená a prováděná opatření, která se ho dotýkají, s tím, že názorům dítěte musí být věnována patřičná pozornost odpovídající jeho věku a rozumové vyspělosti
- k) požádat o osobní rozhovor a uskutečnit osobní rozhovor s pověřeným zaměstnancem orgánu sociálně-právní ochrany dětí, zaměstnancem České školní inspekce, ministerstva nebo orgánu kraje, a to bez přítomnosti dalších osob
- l) být hodnoceno a odměňováno a ke svému hodnocení se vyjadřovat
- m) na informace o stavu svých úspor či pohledávek
- n) na udržování kontaktu s osobami odpovědnými za výchovu za podmínek stanovených zákonem 109/2002 Sb. a to formou korespondence, telefonických hovorů a osobních návštěv
- o) přijímat v zařízení se souhlasem pedagogického pracovníka návštěvy osob, které nejsou uvedeny v písmenu n)
- p) opustit samostatně se souhlasem pedagogického pracovníka zařízení za účelem vycházky, pokud se jedná o dítě starší 7 let věku a pokud je samostatné vycházky způsobilé (jak zdravotně, mentálně, ale i osobní zodpovědností za své jednání a chování

Dítě má povinnost:

- a) plnit ustanovení vnitřního řádu
- b) dodržovat předpisy a pokyny k ochraně bezpečnosti a zdraví, s nímž bylo řádně seznámeno
- c) hradit ze svých příjmů náklady spojené s přepravou do zařízení, které neoprávněně opustilo nebo se do něj nevrátilo
- d) poskytnout na výzvu ředitele doklady o svých příjmech
- e) předat do úschovy na výzvu ředitele či pověřeného výchovného pracovníka předměty ohrožující výchovu, zdraví a bezpečnost, doba úschovy těchto předmětů nesmí přesáhnout dobu pobytu dítěte v zařízení a při jeho ukončení musí být tyto předměty dítěti nebo osobě odpovědné za výchovu vydány.

Je zakázáno:

- a) přinášet do DD nebezpečné či jakékoliv cizí předměty bez vědomí výchovného pracovníka
- b) vyklánět se z oken, posedávat na nich, vyhazovat cokoli z oken, jezdit po zábradlí, pokládat školní tašky po schodech či chodbách, po odchodu denních vychovatelů se pohybovat mimo svoji skupinu
- c) kouřit v budově či areálu DD, požívat alkoholické nápoje, požívat další škodlivé návykové látky
- d) podvádět výchovné, ale i ostatní pracovníky, lhát, krást či jinak hrubě narušovat zásady spoluzití, tělesné nebo duševní napadání kohokoliv, používat vulgárních slov

Pravidla v DD:

- Předpokladem k pobytu dítěte v DD je dodržování domácího řádu z jeho strany.
- Děti nahlas zdraví všechny pracovníky v domově, ale i ostatní dospělé, které znají, zejména v obci Lipová, chovají se k nim slušně a ohleduplně.
- Dle návrhu dětí a rozhodnutí výchovných pracovníků děti vykonávají dle určených služeb úklidy jednotlivých vnitřních a venkovních prostorů, pod vedením dospělého pracovníka se podílí starší chlapci na údržbě a jednoduchých opravách užívaného zázemí dětského domova.
- Každé dítě je povinno chránit si své zdraví. Při zdravotních potížích či poranění toto neprodleně ohlásí zdravotnici či vychovateli.
- Děti jsou povinny oznámit výchovnému pracovníkovi místo svého pobytu při opuštění své rodinné skupiny a vyčkat na vyjádření souhlasu či nesouhlasu vychovatele, který má v daný okamžik zodpovědnost za svěřeného jedince. Svolení dostává s přihlédnutím k jeho chování, ale i z příslušných adaptačně výchovných důvodů. Dítě je povinno se vrátit včas a v pořádku.
- Při vyčerpání všech výchovných opatření či při jeho selhání je možné požádat o spolupráci dětský diagnostický ústav nebo po jeho souhlasu, příslušný výchovný ústav či po doporučení lékaře, psychiatrickou léčebnu.
- Cenné předměty a osobní předměty ohrožující zdraví a bezpečnost budou mít děti uloženy v trezoru ředitele DD. Vychovatelé jsou pověřeni vést písemnou dokumentaci o následném spoření, finanční hotovost převyšující výši kapesného budou mít uloženy mimo částku měsíčního kapesného. S pověřením ředitele budou kontrolovány zástupkyně ředitele pro výchovu DD.

- Nově příchozí dítě má právo na adaptační dobu, která trvá 3 měsíce. V tomto období si dítě zvyká na nové prostředí, na nové děti a dospělé. Učí se řád DD a pravidla s tím spojené. V tuto dobu vychovatel dítěti neuděluje výchovná opatření vyplývající z nedodržování řádu DD (nevztahuje se však na patologické chování). Pokud se dítě zadaptuje rychleji než za 3 měsíce, je na posouzení vychovatele zda toto dítě již začlení k dětem plně zadaptovaným. Pokud potřebuje dítě delší čas k adaptaci, i ten mu může vychovatel poskytnout.

- polední klid: je realizován ve dnech pracovního volna vždy po obědě do 14,00h, v tuto dobu děti předškolního věku leží, u ostatních dětí je činnost při poledním klidu ponechána v kompetenci vychovatele. Pravidla: všechny děti budou na svých rodinných skupinách a svou činností nebudou rušit ostatní - /např. hlasitá hudba a návštěvy ostatních rod. skupin.../
- učební doba: od 14 h do 16 h s přihlédnutím k individuálním potřebám
- manipulace s termosy a s tím související úkony: zbytky a termosy odnáší dítě ve spolupráci s vychovatelem
- v areálu dětského domova je přísně zakázáno kouření, požívání alkoholických nápojů, drog a jiných omamných látek
- dále je kouření zakázáno i na veřejnosti – s tím souvisí i to, když má dítě provokativně cigaretu za uchem, drží krabičku cigaret v ruce, má zapalovač ... apod.
- specifikum v našem DD v boji proti kouření je to:
  - a) že kuřák do 18 let nemůže být hodnocen A
  - b) že kouření mimo budovu (stejně jako nákup cigaret) bude postihováno snížením měsíčního kapesného o 20%
  - c) kouření v budově a areálu bude postihováno snížením měsíčního kapesného o 33%

- vycházky dětí:**
- a) žáci od 7 let do 13 let do 18.00 h
  - b) žáci od 14 let do ukončení zákl. povin. škol.docházky do 19.00 h
  - c) učni, středoškoláci /nad 15 let/ do 20,00 h
  - d) mládež nad 18 let po dohodě s kmenovým vychovatelem – /v případě delšího pobytu mimo DD je zapotřebí držet se stejných administrativních postupů s výjimkou souhlasu OSPOD/

(Mimořádně při pozitivním hodnocení může vychovatel RS ve všední den prodloužit vycházku o jednu hodinu s tím, že pokud se chlapec nebo dívka nevrátí do 21.00h denní vychovatel činí opatření pro jeho návrat a neodchází z pracoviště dokud se tak nestane).

Pátek, sobota + prázdniny je možno návraty zpět do DD o 90min prodloužit.

Pokud sloužící vychovatel prodlouží dítěti vycházku do 21,30 hodin a déle a dítě se nevrátí ve stanovenou dobu, noční vychovatel volá vychovatele, který ten den sloužil a tuto prodlouženou vycházku povolil. Ten pak zajistí, aby se dítě vrátilo zpět do DD, nebo popřípadě tuto skutečnost nahlásí na PČR jako útěk.

Systém hodnocení a opatření ve výchově

Systém hodnocení vlastní výchovné práce, chování a jednání dítěte je vychovatelem zaznamenáván v tzv. měsíčním hodnocení dítěte obsahující interní měsíční hodnocení pod písmeny A, B, C – vyjadřující bezproblémovost a výraznou zásluhovost (A), v podstatě bezproblémovost bez výrazné zásluhovosti (B) a výraznou problémovost (C), s možností naznačení posunu k bezproblémovosti a výrazné zásluhovosti A-B, ale i výrazné problémovosti B-C.

Do měsíčního hodnocení dítěte jsou na základě jeho chování a jednání, zahrnuta konkrétní výchovná opatření. Měsíční hodnocení včetně výchovných opatření se zapisují do konce uplynulého měsíce.

Výchovná opatření se zaznamenávají taktéž do zvláštního tiskopisu určený pro založení k osobnímu spisu dítěte - zapisují se aktuálně, hned po udělení . Udělená výchovná opatření musí být jasně daná a umístěná na viditelném místě tak, aby mohla být dodržována všemi vychovateli.

Opatření ve výchově probíhají dle 202/109 Sb. Zákona o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních a o změně dalších zákonů, hlava V § 21

Kapesné

Stanoveno zákonem 109/2002 hlava VI, § 31

Dary a finanční pomoc

Stanoveno zákonem 109/2002 hlava VI, § 32 (odkaz na § 27 odst. 2)

Spoluspráva dětí

Děti dělají každý den se svými vychovateli „denní hodnocení“, kde mimo jiné mohou sdělit své nápady, stížnosti, problémy apod.

Jinak se koná pravidelně jednou za 3 měsíce Rada domova, kdy se sejdou zástupci dětí z každé jednotlivé rodinné skupiny s vedoucím směny a zde se probírají veškeré záležitosti dle režie dětí. Z každé této Rady domova vedoucí směny vypracuje zápis.

Děti mají k dispozici Schránku důvěry, kam mohou anonymně sdělit své problémy.

Organizace dne

a) všední dny:

4.00 – 6.30: budíček učňů - podle zápisu ve služební knize (kniha hlášení)

6.30 – 7.15: budíček žáků ZŠ, MŠ

7.00 – 7.45: odchod do školy

**13.00 – 14.00: příchod dětí ze školy, převlečení do domácích úborů, oběd
(někteří učni se vracejí mezi 15.30 – 18.00)**

14.00 – 16.00: učební doba, po dokončení učební – osobní volno

- 16.00:** svačina
- 16.00 – 17.30:** odpolední zaměstnání)plánovaná, připravená či zájmová činnost společná
- 17.30 – 18.30:** příprava večere, večere, hodnocení dětí, individuální pohovory
- 18.30 – 20.00:** úklid, hygiena
- 20.00 – 21.00:** večerní činnost korigována výchovným pracovníkem či osobní volno dítěte, čas na individuální pohovory
- 20.00:** děti MŠ večerka
21.00: žáci ZŠ do 11 let večerka
21,30: žáci 11 – 15 let večerka
22.00: děti nad 15 let večerka

V případě výchovného opatření lze večerku zkrátit. Při společných akcích, tzn. za účasti výchovného pracovníka, se večerka může prodloužit dle zvážení vychovatele.

b) sobota, neděle, svátky, prázdniny

- 9.00:** budíček
- 9.00 – 9.30:** úklid pokojů, hygiena
- 9.30 – 10.00:** snídaně
- 10.00 – 11.30:** zájmová nebo pracovní činnost dle plánu vychovatele, dle potřeb i osobní volno dle chování dítěte, čas na individuální pohovory, (v sobotu generální úklid úseků a ložnic, včetně úklidu kolem budovy)
- 11.30 – 12.30:** příprava oběda, osobní hygiena, oběd
- 12.30 – 14.00:** polední klid, individuální zájmová činnost, čas pro individuální práci s dětmi
- 14.00 – 17.30:** společná i individuální zájmová činnost, osobní volno, příprava do školy, volná mimořádná vycházka pro bezproblémové děti, příprava večere
- 16.00:** svačina
- 17.30 – 18.30:** osobní hygiena, příprava večere, večere
- 18.30 – 20.00:** úklid, hygiena, hodnocení dne i dětí

20.00 – 21.00: večerní činnost dle zájmu dětí korigována výchovným pracovníkem, či osobní volno

- je možno plánovat i celodenní výlety
- v den před školním dnem – večerka jako ve všední den
- případě výchovného opatření lze večerku zkrátit či prodloužit
- v pátek a v sobotu, pokud je vhodný pořad, je možné posunout večerku do 23.30 (s přihlédnutím k věku a zásluh) – rozhoduje vých.pracovník

VI.

Práva a povinnosti osob zodpovědných za výchovu vůči zařízení (zákonní zástupci)

1/ Práva a povinnosti osob zodpovědných za výchovu

(1) Osoby odpovědné za výchovu mají právo:

- a) na informace o dítěti, a to na základě své žádosti
- b) vyjadřovat se k návrhu opatření zásadní důležitosti ve vztahu k dítěti, nehrozí-li nebezpečí z prodlení a na informace o provedeném opatření
- c) na udržování kontaktu s dítětem, nebrání-li tomu závažné okolnosti ohrožující dítě
- d) na poradenskou pomoc zařízení ve věcech výchovné péče o dítě
- e) písemně požádat ředitele zařízení o povolení pobytu dítěte u osob podle § 23 odst. 1 písm. a) a b) zákona 109/2002 Sb.

(2) Osoby odpovědné za výchovu dětí umístěvaných do zařízení na základě rozhodnutí soudu mají zejména povinnost:

- a) hradit příspěvek na úhradu péče poskytované dětem v zařízení podle § 27, 28, a 29 odst. 3 a § 30 zákona 109/2002 Sb.
- b) Při předání dítěte do určeného zařízení předat současně dokumentaci uvedenou v § 5 odst. 5 Zákona 109/2002 Sb.
- c) Zajistit doprovod dítěti v případech postupu podle § 23 odst. 1 písm. a) a b) a § 24 odst. 5 písm. a) Zákona 109/2002 Sb., popřípadě požádat písemně v této věci o jiný postup
- d) Seznámit se s vnitřním řádem zařízení a dodržovat jeho ustanovení
- e) Oznamit bezodkladně zařízení podstatné okolnosti pobytu dítěte u nich, týkající se zejména jeho zdraví a výchovy
- f) Předat dítěti umístěnému do zařízení na jejich žádosti finanční částku jako kapesné ve výši stanovené v § 31
- g) Hradit náklady na zdravotní péči a zdravotnické prostředky poskytnuté dítěti, které nejsou hrazeny ze zdravotního pojištění, pokud byly poskytovány na jejich žádost

2/ Návštěvy rodičů (řeší směrnice: pravidla pro organizaci návštěv)

Návštěvy rodičů či blízkých :

Umožnit návštěvy nejbližších dítěti v co největším počtu, pokud obě strany projevují opravdu upřímný zájem, je žádoucí. Cílem podpory této aktivity je spoluvytvářet optimální prostředí pro zdravý duševní vývoj dítěte, prohlubovat citové i rozumové vazby na tvorbu svěřencova neformálního zázemí a podporovat tak existující předpoklady pro možný návrat chlapce či dívky (nejčastěji) k rodičům.

Návštěvy rodičů (blízkých) jsou umožňovány podle potřeby dětí a rodičů. Návštěvy se zdržují v případě nepříznivého počasí či kratšího setrvání v jídelně, po dohodě s vychovatelem na předem dohodnutou dobu mohou jít s dítětem i mimo dětský domov za předpokladu hodnověrnosti vrácení dětí, respektive stvrzením jejich převzetí na dohodnutou dobu, zpravidla omezenou večeří. Stalo-li by se, že by rodiče vedli své dítě ke špatnému, zásadně narušovali výchovný proces, přípravu dítěte do života, může ředitel DD omezit návštěvy a informovat OPD a soud. Má-li to kladný vliv na dítě, což v převážné většině případů lze předpokládat, je doporučován písemný styk s rodiči, je-li to potřebné, pomáhají dětem s dopisy vychovatelé.

3/ Návštěvy dětí

Návštěvy dětí k rodičům či sobě blízkým osobám:

V zájmu dítěte také jsou na základě dosahování optimálních výsledků ve výchovném procesu, jejich návštěvy u rodičů či dalších dětem blízkých osob. Podmínkou pro vydání souhlasu k jejich uskutečnění je kladné vyjádření příslušného referátu soc. věcí, který je garantem, vhodných pro další výchovu dítěte podmínek v rodině, kam bude dítě docházet.

Dítě na návštěvu odchází v doprovodu jemu blízké osoby. Pokud tak není možné, vyžaduje předem příslušný jednající pracovník dětského domova písemnou žádost, osoby zodpovědné za výchovu, o propuštění dítěte na ten, který spoj veřejné dopravy. Po jejím obdržení je chlapec či dívka na příslušný spoj odeslán.

Po navrácení dítěte z návštěvy je zájmem jemu nejbližších pracovníků získat informace o průběhu návštěvy. Při jakýchkoliv zjištěných problémech výchovní pracovníci informují odpovědné sociální pracovníky.

Povinnosti výchovných pracovníků

zabezpečení budovy:

- Ve všední dny bude přední vchod uzamčen v 16 ,00 hodin a boční vchod se uzamkne ve 21,00 hodin, brány a branky do areálu budou vždy uzavřeny. O víkendu či prázdninách, svátcích atd. bude přední vchod uzamčen stále.
- zaměstnancům DD je zakázáno svěřovat dětem klíče, které souvisí s DD
- základním vodítkem pro práci výchovných, ale i ostatních pracovníků je pracovní popis, vystihující oblasti činností, povinností a zodpovědností (viz), zpracovaný pro každou ze zastávaných funkcí zvlášť, zdůraznit je třeba jejich návaznost vycházející z potřeby rodinné provázanosti jednotlivých činností

Vyzdvihnout je nezbytné zejména:

- požadavek postupovat ve výchovné práci v souladu s týdenním plánem činnosti, který je vpracován do měsíčního plánu zpracovávaném za účasti dětí a s jeho doplněním vždy, je-li nutné reagovat na potřebu změny
- řádně dodržovat pracovní dobu

- naplnit úvazek přímé výchovné práce, zajišťovat návazné činnosti pro zabezpečení chodu celého dětského domova, zastupovat přechodně nepřítomného pracovníka (vychovatele)
- zajišťovat výchovu a vzdělávání dětí, zodpovídat za výsledky práce ve skupině, za úroveň dosahované aktivity dětí při jejich seberealizačních činnostech hravých, odpočinkových, naučných; sledovat prospěch a chování svěřených dětí (chování i mimo školu), být v potřebném rozsahu ve stálém kontaktu s vyučujícími, eventuálně vychovateli; jednou měsíčně zpravidla na poradě (skupinových schůzkách) podávat ústní zprávu o svěřených dětech, po klasifikaci (i předběžně) připravovat zprávu podrobnou, v hlavních rysech v písemné podobě k založení (na pedagogické radě)
- zpracovávat měsíční výchovné plány své skupiny, na výchovnou práci se vhodně připravovat, na závěr každého zaměstnání stručně zhodnotit uplynulý den pro možné efektivní přenesení příslušných poznatků do následujícího dne, ať již pro práci svojí, či práci svého kolegy (ně), k tomu nám slouží dvoudenní hodnocení dětí a stykový sešit vychovatelů, je to velmi důležité pro jednotný výchovný přístup k dětem
- každý měsíc se konají skupinové schůzky, za účasti obou vychovatelů a noční tety, kde se probírají připomínky, návrhy a vzniklé výchovné problémy a návrhy řešení u dětí za minulý měsíc
- vychovatel provádí měsíčně písemné hodnocení u svých kmenových dětí a individuální plán osobnostního rozvoje u každého svěřeného jedince, který následně posuzuje a hodnotí
- provádí půlroční a roční hodnocení včetně IPORu
- po důkladném poznání dítěte je vychovatel povinen vypracovat KAZUISTIKU – cca po uplynutí 1 roku
- vychovatel hodnotí děti každý měsíc v interním systému A,B,C
- získání výhod či jejich odebrání je vždy zaznamenáno do osobního spisu dítěte (tiskopis „ Výchovná opatření“)
- dbá o dodržování práv a povinností dětí a uplatňuje výchovná opatření
- vychovatel dodržuje adaptační dobu u nově přichozího dítěte, adaptační doba trvá 3 měsíce – vychovatel bere v potaz, že si dítě zvyká na nové prostředí, na nové děti a dospělé, na řád DD a pravidla s tím spojené, proto je opatrný na rozdávání výchovných opatření ať už výhod nebo nevýhod – pokud se dítě zadaptuje rychleji než za 3 měsíce, je na posouzení vychovatele zda toto dítě již začlení k dětem plně zadaptovaným
- veškeré návštěvy eviduje v knize návštěv
- zúčastňuje se v rámci své přímé výchovné i ostatní práce se svěřenými dětmi výletů, zájezdů, divadel, besed, kin, letních táborů, rekreačních pobytů atp.
- sám organizuje zájmovou činnost pro děti v době mimo své služby formou kroužků
- včas zaznamenává termíny svých aktivit do určeného tiskopisu, který visí na nástěnce v prvním mezipatře na hlavní budově
- zodpovídá za svěřený inventář u skupiny, sám i prostřednictvím dětí se podílí na jeho účelném a hospodárném využívání, na jeho co nejdelším uchování, na opravách tam, kde jsou potřeba; tam, kde vlastní síly skupiny k opravě nestačí, zajišťovat ji prostřednictvím údržbáře – domovníka; neprodleně (pro vlastní hospodárnost, zrovna tak jako z výchovného hlediska) řešit veškeré vzniklé škody v okruhu své působnosti (svěřené děti, svěřený majetek podle péče ze strany jednotlivých výchovných skupin) – denní vychovatelé zodpovídají za příruční pokladnu, noční pak za uložení prádla, zatlídování prádla, eventuálně výměnu nadpočetného prádla mezi skupinami a udržování jeho dobrého stavu
- žádný výchovný pracovník nesmí před dětmi kouřit, naopak jeho úkolem je osvětou a osobním příkladem působit proti kouření a ostatním návykovým škodlivinám

- vychovatel jde společně s dítětem odnést termosy a zbytky – v žádném případě nesvěřuje dětem klíče od prostor kam nemají přístup (zbytkárna, kuchyň, sklad prádla, půda apod...)
- vychovatel odchází z pracoviště až v době, kdy mají děti na skupině vykonanou osobní hygienu a jsou v pyžamech (výjimku tvoří děti na prodloužené vycházce)
- po odchodu ze směny vychovatel uzamyká rodinou skupinu !
- důležitým požadavkem formou samostudia a studia pro zkvalitnění výchovné práce pracovníků je sebevzdělávání pracovníků
- výchovný pracovník je povinen zajistit bezpečnost a ochranu zdraví dětí svěřených do výchovné péče.
- výchovný pracovník je v případě kritické situace, která je spojena s přivoláním PČR či jiných státních institucí tuto skutečnost, pokud to situace dovoluje, předem konzultovat s vedením dětského domova.

VII.

Úhrada nákladů na péči o děti v zařízení

Příspěvek státu na provoz zařízení. Příspěvek rodičů na péči o děti, pokud jejich příjmy dosahují větší částky než je životní minimum. Přídavky na děti a cestovné – dojíždí-li do školy, která je mimo obec Lipová. Úhrada nákladů dle § 27 - § 30 109/2002.

VIII.

Bezpečnost a ochrana zdraví

k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí svěřených do výchovné péče

Pro bezpečnost a ochranu zdraví svěřených dětí má výkon dozoru nad jejich činností mimořádný význam. Konkrétní úkoly a podrobnosti v péči o bezpečnost a ochranu zdraví a v jejich rámci úkoly dohledu nad nimi stanoví obecně platné právní předpisy. Cílem je zdůraznit hlavní ustanovení těchto předpisů a upřesnit základní způsoby postupu při zajišťování bezpečnosti a ochrany zdraví při výchově a následné přípravě do života (návyky) našich dětí.

Předcházení rizikům

Úkolem každého výchovného, ale i dalších pracovníků našeho zařízení je zajistit bezpečnost a ochranu zdraví svěřených dětí při jejich výchově, přípravě do dalšího života a činnostech s tím přímo souvisejících. K zabezpečení tohoto úkolu je nutné přijmout na základě vyhledávání, posuzování a zhodnocování rizik spojených s činností a prostředím potřebná opatření k prevenci možných rizik. Při tom je nezbytné přihlížet k věku dětí, jejich schopnostem, fyzické a duševní vyspělosti a zdravotnímu stavu.

V návaznosti na Plán práce DD a ŠJ včetně jeho rozpracování na podmínky v jednotlivých rodinných skupin je nezbytné seznámit děti s nebezpečím ohrožujícím jejich zdraví ve všech činnostech, kterých se děti účastní. Ochrana zdraví a bezpečnost je součástí výchovy ke zdravému životnímu stylu a zdraví člověka, chápanému jako vyvážený stav tělesné, duševní a sociální pohody. Další součástí je mimo jiné dopravní výchova, ochrana

člověka za mimořádných událostí, problematika první pomoci a úrazů, prevence sociálně patologických jevů, ochrana před sexuálním zneužíváním atp.

V návaznosti pak musíme přihlížet k základním fyziologickým potřebám dětí a vytvářet podmínky pro jejich zdravý vývoj a pro předcházení vzniku sociálně patologických jevů. Každá z činností, respektive jejich příprava zapracovává nezbytné podmínky bezpečnosti a ochrany zdraví.

Nezbytnou pomůckou při zajišťování bezpečnosti a ochrany zdraví dětí je Vnitřní provozní řád DD a ŠJ.

Povinnosti dětí

Děti (mladí lidé) svěřené k výchově a přípravě do samostatného života jsou povinny na úseku zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví zejména :

- a) dodržovat vnitřní řád a předpisy a pokyny DD a ŠJ k ochraně zdraví a bezpečnosti, s nimiž byly seznámeny;
- b) plnit pokyny zaměstnanců DD a ŠJ vydané v souladu s právními předpisy a školním nebo vnitřním řádem.

Omezení pro činnost svěřených dětí

Při všech organizovaných pracovních činnostech se mohou mladiství podílet pouze na činnostech, které jsou přiměřené jejich fyzickému a rozumovému rozvoji s tím, že je jim ze strany odpovědných pracovníků poskytována při práci zvýšená péče.

Vztahují se na ně ustanovení zákoníku práce, která upravují pracovní dobu, bezpečnost a ochranu zdraví při práci, péči o zaměstnance a pracovní podmínky žen a mladistvých a další předpisy k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci.

Při tom jsou dodržovány zákazy prací a pracovišť platné pro ženy a zákazy prací mladistvým a podmínky, za nichž mohou mladiství tyto práce výjimečně konat z důvodu přípravy na povolání.

Zdravotní předpoklady

Pro účast na některých činnostech, ku příkladu sportovních a tělovýchovných akcích, výuce plavání nebo lyžařském výcviku, se vyžaduje zdravotní způsobilost, kterou posuzuje a posudek vydává praktický lékař pro děti a dorost.

Sociální pracovníce se zaměřením na zdravotní péči o děti zabezpečuje stanovená pravidelná očkování a návazná opatření.

Sama nebo prostřednictvím skupinových vychovatelů zabezpečuje též informaci škole o změně zdravotní způsobilosti, zdravotních obtížích žáka nebo jiných závažných skutečnostech, které by mohly mít vliv na průběh vzdělávání.

Osobní ochranné pracovní prostředky, první pomoc a ošetření

Osobní ochranné pracovní prostředky (dále jen „ochranné prostředky“) se svěřeným dětem a mladým lidem poskytují při činnostech v rámci jejich přípravy do následně samostatného života a s ní přímo souvisejících činnostech, pokud to vyžaduje ochrana jejich života a zdraví. Je nezbytné, aby ochranné prostředky byly v použitelném stavu, je nezbytná i kontrola jejich používání.

Zařízení a osoba odpovídající za realizované praktické činnosti, v případě potřeby za účasti sociální pracovníce se zaměřením ke zdravotní péči, která odpovídá za vybavení lékárníček

rodinných skupin a přenosné lékárny na akce mimo DD a ŠJ, zajistí, aby byly vytvořeny podmínky pro včasné poskytnutí první pomoci a lékařského ošetření při úrazech a náhlých onemocněních. Rovněž zajistí, aby se zásadami poskytování první pomoci byly seznámeny všechny děti a všichni zaměstnanci zařízení. Je nezbytné, aby byl veřejně přístupný seznam telefonních čísel zdravotnických zařízení včetně zdravotnických zařízení zajišťujících dopravu raněných či nemocných.

Poučení svěřených dětí – mladých lidí

Každý výchovný pracovník zajistí, aby jemu svěřeni byli poučeni o možném ohrožení zdraví a bezpečnosti při všech činnostech, jichž se účastní. Zároveň je seznámí s konkrétními pokyny, právními a ostatními předpisy k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví a se zásadami bezpečného chování a s možnými riziky (např. nebezpečí od neznámých lidí, nebezpečí násilí a šikany, nálezy nebezpečných předmětů apod.). Dále sobě svěřené seznámí se zásadami k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví, pokud se vztahují na příslušnou činnost, akci nebo pracoviště s formulovanými zásadami činností a opatření jednotlivých pracovišť (tělocvična, hřiště, posilovna, keramická dílna a další).

Dokladem o provedeném poučení je záznam poučení, přílohou je osnova poučení.

Dozor nad svěřenými dětmi – mladými lidmi

Povinnost výkonu náležitého dohledu nad nezletilými dětmi včetně výchovného působení („dozoru“) v zájmu předcházení škodám na zdraví, majetku a životním prostředí zabezpečuje každý pracovník DD a ŠJ, kterému jsou svěřeny k příslušné činnosti jmenovité děti.

Při akcích konaných mimo dětský domov, kdy jsou jejich účastníci ubytováni v objektech jiných osob, dodržují svěřeni předpisy k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví a předpisy o požární ochraně platné v těchto objektech. Pověřený vedoucí akce rozhodne o způsobu provádění dohledu v době nočního klidu.

Doporučuje se, aby výchovní pracovníci měli uzavřené pojištění odpovědnosti za škodu vzniklou při výkonu povolání.

Zvláštní pravidla při některých činnostech

V návaznosti na výše uvedené kromě obecných zásad úrazové prevence jsou při některých činnostech dodržována další zvláštní pravidla. Je tomu tak zejména při činnostech se zvýšeným rizikem ohrožení zdraví a života, při některých manuálních činnostech, při koupání, lyžařském výcviku, sportovních a turistických akcích. Ve všech takových případech musí být kladen zvýšený důraz na dodržování pokynů, právních a ostatních předpisů k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví, pokynů a zásad úrazové prevence pedagogickými či jinými pověřenými pracovníky i svěřenými dětmi. Důsledně je vyžadováno jejich ukázněné chování. Mimo DD a ŠJ musí být k dispozici průkaz zdravotní pojišťovny každého účastníka, nebo jeho kopie.

Při pohybových a sportovních činnostech (míčové hry apod.) se účastníci řídí ustanoveními o bezpečnosti obsaženými v pravidlech pro příslušnou pohybovou činnost, danou věkovou skupinu a jejich modifikací pro dané prostorové podmínky a ustanoveními soutěžních řádů daných sportů.

Při sportovních a jiných činnostech, kde je zvýšená možnost ohrožení zdraví, se řídí svěřené děti pokyny odpovědného pracovníka. Ten nedovolí, aby se kdokoli z účastníků bez odložení nebo bez zabezpečení proti možnosti zranění a zachycení ozdobných a jiných pro činnost nevhodných a nebezpečných předmětů (náramky, hodinky, náušnice, pearcing, náhrdelníky, prsteny, ozdobné kroužky apod.) účastnil příslušné činnosti.

Svěření používají odpovídající oděv nebo cvičební úbor a obuv a mají výstroj podle druhu vykonávané činnosti a podle pokynů vedoucího zaměstnání, který dodržování tohoto požadavku kontroluje.

Výuka plavání a koupání včetně plavání

Uskutečňuje se v zařízeních k tomu určených. Vedoucí zaměstnání musí ověřit dodržování hygienických podmínek ze strany určeného zařízení a podmínky pro zajištění bezpečnosti a ochrany účastníků. Největší počet účastníků v návaznosti k počtu dětí v rodinné skupině je osm (8).

Odpovědný pedagogický pracovník věnuje zvláštní péči neplavcům. Jejich výuka a koupání se provádí podle možnosti odděleně s ohledem k odpovídající hloubce vody.

Odpovědnost za bezpečnost svěřených při výuce plavání a koupání nesou vždy pedagogičtí pracovníci, kteří svěřené děti doprovázejí.

Pokud v průběhu výuky a koupání nemůže být zachován náležitý přehled o všech jeho účastnících, pedagogický pracovník plaveckou výuku přeruší. Doporučuje se právě pro uvedený potřebný přehled svěřené koupající se viditelně označit barevnými čapkami.

Koupání se uskutečňuje pouze na vyhrazených místech, kde není koupání zakázáno. Pedagogický pracovník osobně předem ověří bezpečnost místa pro koupání, přesně vymezí prostor, kde se děti mohou pohybovat (plavat) a učiní taková opatření, aby měl přehled o počtu koupajících se dětí ve skupině.

Lyžařský výcvik, lyžařský tématický zájezd či ozdravný pobyt

Úvodem před každým tématickým či ozdravným pobytem (zájezdem) či kurzem je zpracován jeho plán (seznam včetně dospělých pracovníků, denní režim, hlavní úkoly a program, poučení OBZ – stanovení priorit). **V průběhu pobytu** se zaznamenává každodenní činnost, v závěru je dána svěřeným účastníkům možnost se písemně vyjádřit, vedoucí skupin písemně hodnotí jednotlivé děti. Obojí je součástí dokumentace. Závěrem jsou naformulována pozitiva/negativa a doporučení.

Lyžařský výcvik či lyžařský tématický zájezd je veden pedagogickými pracovníky za účasti instruktora(ů) s příslušnou kvalifikací. Práci instruktorů řídí vedoucí kurzu určený ředitelem DD a ŠJ, který též schvaluje plán výcviku. Za provedené seřízení bezpečnostního vázání lyží před použitím lyží odpovídají vychovatelé rodinných skupin, kontroluje (i) instruktor (ři).

Za řádnou organizační přípravu kurzu či lyžařského tématického zájezdu odpovídá jeho vedoucí. Zajišťuje dopravu, poučení o předpisech a pokynech k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví účastníků. Při jejich realizaci řídí činnost jednotlivých pracovníků, dbá na dodržování stanoveného programu praktické i teoretické části.

Sociální pracovnice se zaměřením ke zdravotní péči posoudí před odjezdem zdravotní stav mladistvých účastníků a jejich schopnost absolvovat toto zaměstnání (tento pobyt).

Účastníci zaměstnání – pobytu jsou povinni dodržovat předpisy a pokyny vedoucí k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví, včetně pravidel bezpečného pohybu na sjezdových a běžeckých tratích. Doporučuje se používání lyžařských ochranných přileb.

Děti jsou rozděleny do družstev podle své výkonnosti a zdravotního stavu. Družstvo má nejvýše 15 členů, u dětí se zdravotním postižením se počet snižuje vzhledem k charakteru postižení dětí a dalším okolnostem.

Péči o zdraví účastníků je povinen zajistit ustanovený výchovný pracovník či instruktor, který má pro tuto práci potřebné předpoklady.

Zpravidla třetí den lyžařského kurzu či lyžařského tématického zájezdu se doporučuje z hlediska zdravotního zařadit odpočinkový půlden s aktivním programem a bez lyžařského nebo snowboardového výcviku.

Lanovky a vleky se používají jen pro organizovaný výcvik po řádném poučení o všech pravidlech a bezpečnostních předpisech o jízdě na vlecích a lanovkách. Během pobytu na horách je nutné dodržovat pokyny Horské služby a respektovat výstražné značky. Za nepříznivých podmínek (hustá mlha, sněhové bouře, teplota pod minus 12°C apod.) se výcvik a horské výlety omezují, popřípadě nekonají. Posoudí a rozhodne vedoucí kurzu či tématického zájezdu.

Výcvik, je-li prováděn, probíhá v terénu, který odpovídá lyžařské vyspělosti členů družstva. Zvýšená pozornost se věnuje výběru terénu pro začínající lyžaře, zvláště s bezpečným dojezdem.

Při zařazeném výletu jedou žáci ve skupině v pravidelných odstupech, které se při snížené viditelnosti zkracují až na dotek. Skupina se řídí pokyny vedoucího přesunu (určuje vedoucí kurzu), který jede v čele. V závěru jede vždy zkušený lyžař. V průběhu akce se pravidelně provádí překontrolování počtu účastníků. Totéž se provádí při jejím zakončení. O trase a časovém plánu výletu musí být informován vedoucí kurzu či tématického zájezdu, není-li osobně přítomen, a odpovědný zástupce ubytovacího zařízení.

Sportovně turistické, tématické zájezdy, ozdravné pobyty

Před zahájením daného pobytu je zabezpečena vhodná výstroj s tím, že je provedena určeným či odpovídajícím za svěřenou skupinu dětí pedagogickým pracovníkem její kontrola. Sociální pracovníce se zaměřením na zdravotní péči o děti posoudí zdravotní způsobilost dětí k účasti.

Zájezdy a pobyty vedou určení pedagogičtí pracovníci a řídí a kontrolují činnost podřízených dospělých. Zároveň kontrolují dodržování předpisů k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví. Účastníci se dělí do družstev podle výkonnosti. Družstvo má 6 – 10 účastníků.

Pedagogičtí pracovníci a instruktoři jsou povinni dbát na úroveň pohybové vyspělosti, předchozí výcvik, výkonnost a zdravotní stav účastníků. Během zájezdu či pobytu přihlížejí k aktuálnímu počasí, zařazují včas a v přiměřené míře přestávky pro odpočinek. O trase a časovém plánu zájezdu, pobytu či výletu musí být informován vedoucí akce, není-li osobně přítomen, a odpovědný zástupce ubytovacího zařízení.

Před zahájením cyklistického tématického zájezdu ověří vedoucí akce povinné vybavení, technický stav jízdních kol (včetně povinnosti mít ochrannou přílbu) a znalosti dětí o pravidlech silničního provozu, bez nichž se děti nemohou zájezdu zúčastnit. V silničním družstvo plně odpovídá vedoucí družstva. Trasu přesunu volí vedoucí zájezdu s ohledem na výkonnost a zdravotní stav účastníků, na stav a frekvenci dopravy na komunikaci atd. Při přesunech v rámci cyklistického zájezdu za dopravního provozu musí být na začátku a na konci skupiny zletilá osoba, která je plně způsobilá k právním úkonům a v pracovněprávním vztahu k DD a ŠJ, přičemž minimálně jedna osoba musí být pedagogickým pracovníkem.

Před zahájením tématického zájezdu vodní turistiky nebo užití plavidel při tématickém zájezdu či ozdravném pobytu zjistí vedoucí akce stupeň plavecké vyspělosti účastníků. Vedoucí akce odpovídá za zhodnocení stavu sjízdnosti vybrané trasy. Pedagogický pracovník

odpovídá nejvýše za pět kanoí (kajaků) nebo za dvě pramice (rafty). Při obtížnějších podmínkách vedoucí akce počet lodí na jednoho pedagoga sníží. Děti jsou vybaveny při jízdě plovací vestou, při jízdě na divoké vodě nebo obtížně sjízděných propustech plovací vestou a přilbou. Pokud se v průběhu jízdy na divoké vodě podmínky zhorší nebo se zvýší riziko, vedoucí jízdu přeruší nebo sjíždění ukončí.

Při horské turistice je pedagogický pracovník povinen seznámit účastníky s možným nebezpečím hrozícím v horách. Při horských túrách se musí důsledně respektovat momentální zdravotní stav účastníků, aktuální podmínky (zejména povětrnostní), značení a pokyny Horské služby. Před začátkem túry pedagogický pracovník informuje vedoucího tematického zájezdu neúčastní-li se ten osobně a odpovědného zástupce ubytovacího zařízení o směru, cíli túry a předpokládaném čase návratu. Pedagogický pracovník hlásí těmto osobám, pokud to situace umožňuje, eventuální zdržení. Na horskou túru doprovázejí družstvo nebo skupinu dětí vždy nejméně dvě zletilé osoby, které jsou plně způsobilé k právním úkonům a v pracovněprávním vztahu k DD a ŠJ, přičemž minimálně jedna osoba musí být pedagogickým pracovníkem.

Při případném horolezeckém výcviku, včetně základního kurzu, je vedoucím pedagogický pracovník, který odpovídá za činnost instruktora – člena Českého horolezeckého svazu při dodržení všech pravidel k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví stanovených horolezeckým svazem.

Bruslení

Při bruslení odpovídá za bezpečnost účastníků dohled konající pedagogický pracovník, který posoudí kvalitu plochy a případně i mantinelů. V případě bruslení na přírodním ledu posoudí s plnou odpovědností tloušťku ledu z hlediska nosnosti.

Děti bruslicí na kolečkových bruslích používají ochranné prostředky zmírňující následky pádů (na kolena, na lokty, rukavice, přilbu).

Bezpečnost dětí při soutěžích a přehlídkách

U sportovních soutěží, uměleckých soutěží a dalších soutěží zajišťuje bezpečnost a ochranu zdraví účastníků vysílající organizace v plném rozsahu. Při organizování v rámci vlastního zařízení upozorní na tuto povinnost doprovod účastníků.

Zahraniční výjezdy

DD a ŠJ odpovídá za bezpečnost a ochranu zdraví účastníků při zahraničních výjezdech, které organizuje v rámci výchovy svěřených dětí a mladých lidí, nebo s ní přímo souvisejících činnostech. O konkrétních opatřeních a poučení dětí, případně jejich zákonných zástupců, se pořizuje před uskutečněním výjezdu záznam o poučení podepsaný jeho účastníky. Přiměřeně se použijí ustanovení odstavců o výcvicích, tematických zájezdech a ozdravných pobytech. Výjezdu do zahraničí se zúčastní pouze ty děti, pro které bude zajištěn souhlas zákonného zástupce a budou mít uzavřeno pojištění léčebných výloh v zahraničí.

Úrazy svěřených dětí a mladých lidí, jejich evidence

Úrazem svěřenců je úraz, který se stal při výchovném a přípravném procesu nebo s ním přímo souvisejících činnostech.

Vedoucí zaměstnanec DD a ŠJ, jemuž byl úraz svěřeného dítěte hlášen, zajistí, aby byly objektivně zjištěny a případně odstraněny příčiny úrazu.

Vedoucí zaměstnanec DD a ŠJ dále zajistí zaslání záznamu o úrazu za uplynulý kalendářní měsíc, nejpozději do pátého dne následujícího měsíce :

- a) zřizovateli;
- b) zdravotní pojišťovně svěřence;
- c) příslušnému inspektorátu České školní inspekce.

V případě smrtelného úrazu vedoucí zaměstnanec DD a ŠJ zašle záznam do pěti pracovních dnů po podání hlášení :

- a) zřizovateli;
- b) zdravotní pojišťovně svěřence;
- c) příslušnému inspektorátu České školní inspekce;
- d) místně příslušnému útvaru Policie České republiky.

Kontrolní činnost

Dodržování podmínek pro bezpečnost a ochranu zdraví svěřených dětí a mladých lidí kontrolují průběžně pedagogičtí pracovníci v rámci své působnosti a plnění úkolů v oblasti prevence rizik.

Současně pedagogičtí pracovníci v rámci své působnosti kontrolují a vyžadují dodržování předpisů k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví svěřených dětí, jakož i dodržování pokynů svěřenými dětmi a mladými lidmi.

Do programu prověrek bezpečnosti a ochrany zdraví při činnostech organizovaných dětským domovem nejméně jednou ročně je zahrnuta také kontrola plnění plánu ozdravných opatření k odstranění závad z předešlé prověrky, kontrola tělocvičny a tělocvičného náradí a náčiní, hřiště, pozemků i dalších pracovišť užívaných dětmi, včetně jejich vybavení, osazení bezpečnostních pokynů, značek a provozních řádů pracovišť a prostor se zvýšeným nebezpečím úrazu, provádění pravidelných školení dětí (vstupních a dalších). Pokud se na jednotlivá pracoviště a jejich vybavení vztahují zvláštní předpisy k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, například u elektrických zařízení, provádějí se na nich prostřednictvím osob se zvláštní odbornou způsobilostí odborné kontroly a revize ve lhůtách stanovených těmito předpisy. U tělocvičného náradí a náčiní se provádějí odborné technické kontroly nejméně jednou za rok, pokud nestanovil výrobce lhůtu kratší. Součástí prověrek bezpečnosti a ochrany zdraví při činnostech organizovaných dětským domovem je rovněž kontrola vybavení domova prostředky pro poskytnutí první pomoci, a to jak z hlediska obsahu, tak i lhůt jejich použitelnosti.

Kontrolu dodržování podmínek pro bezpečnost a ochranu zdraví dětí svěřených do péče dětského domova při výchově a s ní přímo souvisejících činnostech a při poskytování školských služeb provádí preventivně zařízení samo (odpovědný výchovný pracovník, soc. pracovníce se zaměřením na zdravotní péči dětí, specifická kontrola nařízena ředitelem DD), dále pak vně DD Česká školní inspekce, orgány ochrany veřejného zdraví, popřípadě orgány inspekce práce podle zvláštních právních předpisů.

Dokumentace domova

V dětském domově se vede tato dokumentace:

- Vnitřní řád
- Kazuistiky dětí
- Roční plán práce (DD, rodinné skupiny, individuální plán osobnostního rozvoje)
- Zápisy z pedagogických rad
- Zápisy z pedagogických, provozních porad a porad vedení
- Denní záznamy o výchovné činnosti
- Kniha docházky do zaměstnání
- Osobní výkazy pracovníků
- Hospodářská a účetní evidence
- Kniha úředních návštěv
- Kniha ostatních návštěv včetně návštěv osob odpovědných za výchovu
- Evidence útěků dětí
- Administrativní složky svěřenců
- Kniha úrazů
- Osobní spis dítěte - úhrada ošetřovného ze strany rodičů na základě rozhodnutí ředitele domova, příslušná korespondence k příspěvku na úhradu péče
- Vnitřní směrnice

a další...